

גמ"ר 7476/12/11 - מדינת ישראל נגד משה כהן

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

גמ"ר 7476-12-11 מדינת ישראל ואח' נ' כהן
בפני כב' השופטת שרית קריספין-אברהם

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה ע"י ב"כ לוי וזלצברג

נגד

משה כהן

הנאשם ע"י ב"כ עו"ד אורון

הכרעת דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גרימת מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 וסעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א-1961.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 23.12.10, בשעה 05:45 לערך, נהג הנאשם ברכב פרטי, בתל אביב, ברחוב תל גיבורים, מכיוון צפון לכיוון דרום ובהגיעו בסמוך לבית מספר 34, לא הבחין בניסן דז'ורייב ז"ל (להלן - המנוח), שחצה אותה עת את הכביש, משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם, המשיך בנסיעה ופגע בו. כתוצאה מהתאונה, נחבל המנוח בגופו חבלות קשות, הובהל לבית החולים, אושפז וביום 25.3.11, נפטר בבית החולים.

הנאשם כפר באחריותו לגרם תאונת הדרכים והתיק נקבע לשמיעת ראיות.

בתום שמיעת הראיות, הגישו הצדדים סיכומים בכתב ולבקשת הסנגור נקבע מועד להשלמת טיעוני ההגנה בעל פה.

לאחר מועד זה, הגיש ב"כ הנאשם תגובתו בכתב בנוגע לטענות שהועלו בסיכומים שהגיש וב"כ המאשימה, הגיש אף הוא תגובה בכתב, בהמשך לטענות ההגנה.

פרשת התביעה

מטעם המאשימה, העידו העדים הבאים והוגשו הראיות להלן:

עדת תביעה מס' 1, הגב' גילה סימנטוב, בתו של המנוח, מטעמה הוגשו תמונות של המנוח, שסומנו ת/16

עד תביעה מס' 2, רס"ר ינון בנימין, בוחן תנועה במשטרת ישראל (להלן - **הבוחן**), מטעמו הוגש תיק מוצגים, הכולל את המוצגים ת/1 עד ת/15 וכן, 3 תמונות שסומנו ת/17 עד ת/19, נוהל משטרתי שכותרתו "עריכת ניסוי שדה ראיה וחקירת תאונות דרכים", שסומן ת/29 והנחיה משטרתית לגבי אופן ביצוע ניסוי שדה ראיה, שסומנה ת/30

עד תביעה מספר 3, מר חיים עזו, עד ראיה לתאונה, שהודעתו במשטרה הוגשה בהסכמה וסומנה ת/20

עד תביעה מספר 4, ד"ר מתי שנל, מטעמו הוגשו מסמכים רפואיים וסיכום פטירה בעניינו של המנוח, שסומנו ת/26 ו- ת/27

כמו כן, הוגשו בהסכמה המסמכים הבאים:

ת/21 - דו"ח הפראמדיק, משה אוחיון דננברג

ת/22 - תעודת פטירה של המנוח

ת/23 - הודעת פטירה של המנוח

ת/24 - דו"ח קבלה רפואית מטעם ד"ר מסראווה

ת/25 - דו"ח סיכום ביניים מטעם ד"ר מסראווה

ת/28 - חוות דעת מומחה מטעם פרופסור היס

פרשת ההגנה

מטעם ההגנה, העידו העדים הבאים והוגשו הראיות להלן:

הנאשם

עדת הגנה מספר 1, הגב' שמחה כהן, אשת הנאשם, מטעמה הוגשו תמונות שצולמו על ידי הנאשם וסומנו נ/2 (יש להתייחס כ-נ/3)

עד הגנה מספר 3, מר גד וייסמן (להלן - **המומחה**) מטעמו הוגשה חוות דעת מומחה, שסומנה נ/4

כמו כן, הוגשו בהסכמה מסמך משטרתי מאפריל 2001, שכותרתו "שחזור תאונת דרכים מסוג פגיעה בהולך רגל", שסומן נ/1 ועותק מע"פ 742/97, אשמוז נגד מדינת ישראל, שסומן נ/2

הרקע המשפטי

ההלכה באשר להוכחתה של עבירת גרם מוות ברשלנות בניגוד לסעיף 304 לחוק העונשין וסוכמה בע"פ **186/80 יערי ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה (1) 769.

לפי הלכה זו, היסודות שיש לבחון (כפי שנקבעו לעניין האחריות הנזיקית לעוולת הרשלנות בניזקין) הם: חובת זהירות (מושגית וקונקרטיית), הפרת חובת הזהירות- התרשלנות, נזק וקשר סיבתי בין ההתרשלנות לנזק.

חובת זהירות

אין חולק כי הנאשם, כנהג ברכב, חב בחובת זהירות כלפי ציבור עוברי הדרך, ככלל וחובת זהירות מוגברת כלפי הולכי רגל, בפרט.

משכך ובנסיבות המקרה שבפני, חב הנאשם בחובת זהירות כלפי המנוח, בשלב בו חצה המנוח את הכביש ונקרה בדרכו של הנאשם.

הפרת חובת הזהירות - התרשלנות

לאחר שבחנתי ראיות הצדדים, שמעתי עדויותיהם וסיכומיהם, לא נותר בליבי ספק כי הנאשם הפר את חובת הזהירות כאמור והתרשל באופן נהיגתו, כפי שיפורט להלן.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

ביום 23.12.10, בשעה 05:45 לערך, נהג הנאשם ברכב סובארו בתל אביב, בנתיב הנסיעה הימני ברחוב תל גיבורים, מכיוון צפון לכיוון דרום והגיע בסמוך לבית מספר 34.

רחוב תל גיבורים, בסמוך למקום האמור ובכיוון נסיעת הנאשם, הנו דו מסלולי עם שטח הפרדה בנוי ובכל מסלול 2 נתיבי נסיעה.

אותה עת, חצה המנוח את רחוב תל גיבורים, בסמוך לבית מספר 34.

הנאשם לא הבחין במנוח מבעוד מועד, המשיך בנסיעה, פגע בו והפילו לכביש.

המנוח הובהל לבית חולים איכילוב במצב קשה, אושפז וביום 25.3.11, נפטר בבית החולים.

המנוח נפטר כתוצאה מהחבלות שנגרמו לו בתאונה ובקשר ישיר אליה.

העובדות השנויות במחלוקת

מאיזה מרחק יכול היה הנאשם להבחין במנוח לראשונה? - מה היה שדה הראיה בכיוון נסיעת הנאשם ומה

עמוד 3

היה מצב התאורה במקום

מה היה כיוון החציה של המנוח?

האם מדובר בתאונה בלתי נמנעת?

דין והכרעה

1. מאיזה מרחק יכול היה הנאשם להבחין במנוח לראשונה?

א. שדה הראיה

ראיות המאשימה

רס"ל ינון בנימין, עד תביעה מספר 2, הוא הבוחן שטיפל התאונה ומטעמו הוגשו המסמכים שפורטו לעיל.

בהסתמך על הממצאים שמצא הבוחן, כמפורט ב-ת/8 ו-ת/11 ובעדותו מיום 10.1.13, קבע כי הנאשם יכול היה להבחין במנוח, כשהוא נמצא על אי התנועה הבנוי, ממרחק של 64.3 מטרים.

הבוחן ביצע שני שחזורים של התאונה - הראשון, בוצע ביום התאונה, 23.12.10 והשני בוצע בתנאים זהים לאלו שהיו בשעת התאונה, ביום 26.12.10, בשעה 05:42.

במהלך ניסוי זה, נעזר הבוחן בבוחן התנועה יוסי ירקוני, שדימה את הולך הרגל.

הבוחן והנאשם החלו את הנסיעה במסלול נסיעת הנאשם, כאשר יוסי עומד על אי התנועה, בנקודה ממנה ירד המנוח אל הכביש והממצאים היו כדלקמן:

מצומת הרחובות גרוסמן - תל גיבורים, ניתן להבחין בצללית שחורה על אי התנועה.

ממרחק של 64.3 מטרים, ניתן להבחין בהולך הרגל על אי התנועה, לרבות כיוון ראשו, אך אורות של כלי רכב ממול ייגרמו להצללה של הדמות. מאותו מרחק, ניתן להבחין בהולך הרגל במרכז הכביש, גם כאשר מגיעים ממול כלי רכב עם אורות דולקים.

ממרחק של 31.3 מטרים, ניתן להבחין בהולך הרגל על אי התנועה, לרבות ראשו, גם כאשר כלי רכב מגיעים ממול עם אורות דולקים.

ניסוי זה תועד בתמונות, שסומנו בלוח התצלומים, 25-32.

בת/11, המסמך בו תיעד הבוחן את הניסוי האמור, רשם הבוחן "נסענו לאחור על מנת לדמות את מסלול נסיעת רכב א".

בחקירתו הנגדית, טען בפניו הסנגור, כי עשה את הניסוי כולו, תוך נסיעה לאחור, דבר העומד בניגוד להנחיות המשטרה וכך טען גם מומחה ההגנה, בחוות דעתו ובעדותו בבית המשפט.

הבוחן הסביר כי כוונתו הייתה שנסע ברכב, עם הנאשם, לנקודת ההתחלה ומשם החל לבצע את ניסוי שדה הראיה ועמד על כך שלא נסע לאחור במהלך הניסוי עצמו.

הבוחן הסביר כי מדובר במונח מקצועי, שכן המונח "לקחתי לאחור" הוא מונח בו עושים שימוש בעבודת בוחנות.

הבוחן הפנה בחקירתו לתמונות שצילם במהלך ביצוע ניסוי שדה הראיה.

הבוחן הסביר כי ביצע את הניסוי בנסיעה איטית, במהירות של כ-10 קמ"ש, כנדרש בנוהל המשטרתי, ת/30 ועצר כל כמה מטרים, על מנת לבדוק עם הנאשם מה הוא רואה ולתעד זאת.

הבוחן נחקר והשיב כי שדה הראיה הנו נתון קבוע, שאינו תלוי בציפייה של נהג, אותה יש לקחת בחשבון, כאשר מחשבים את זמן התגובה של הנהג.

בהקשר לסוגיה זו, הפנתה המאשימה לע"פ 16810-02-10, מדינת ישראל נ' שטיינברגר, שאושר בבית המשפט העליון, ברע"פ 1355/12, שם נקבע כי יש לקחת בחשבון את הנתון של "הפתעה/אי ציפייה", בהקשר לקביעת זמן תגובה ולא בהקשר לשדה הראיה וזאת בהסתמך על עדותו של עד הזמה מטעם המאשימה, רפ"ק רומן ברונשטיין, קצין בוחנים ראשי של משטרת ישראל דאז, לפיה: "**אם לא השתנו נסיבות, כגון: תאורה, מזג האוויר, יכולת הראייה של הנהג, מקום התאונה והרכבים המעורבים, הרי שמרחק הראייה בו ניתן להבחין בסכנה בזמן התאונה יישאר לעולם מרחק קבוע וידוע. ציפייה ומודעות לסכנה אינן מקטינות את מרחק הראייה, אלא מקטינות את זמן התגובה של הנהג ובהתאם למהירות - גם את מרחק התגובה.**"

ראיות ההגנה

כאמור לעיל, טענו הסנגור ומומחה ההגנה, כי ניסוי שדה הראיה שערך בוחן התנועה, לא נערך על פי הנהלים, שכן נעשה בנסיעה לאחור.

הנאשם, לעומתם, העיד באופן הבא: "**הניסוי היה ככה: היה לו אוטו קטן לבן, ישבתי באוטו אצל הבוחן, הוא נסע רוורס עד הרמזור השני, ישבתי באוטו. איפה שקרתה התאונה עמד מישהו, כנראה שוטר, גם לבוש מדים, כשאנחנו נמצאים ברמזור הראשון, אומר לי הבוחן אתה רואה אותו, אמרתי בטח שאני רואה אותו, הוא נסע 10-20 מטר קדימה ושאל אם אני רואה אותו, אמרתי בטח בטח שאני רואה אותו וככה עד שהגענו למקום התאונה**" - ראה עמוד 58 לפרוטוקול, שורות 19-23.

בהמשך, לאחר שהסנגור שב ושאל אותו לגבי הנסיעה לאחור, הסביר הנאשם כי בעת הנסיעה לאחור, לצומת המרומזר (תל גיבורים - גרוסמן), הביט כל הזמן לעבר הבוחן שדימה את הולך הרגל ואז, החלו להתקדם קדימה - ראה עמוד 59 לפרוטוקול, שורות 1-7.

דהיינו, מעדות הנאשם, לא עולה כי ניסוי שדה הראיה בוצע תוך כדי נסיעה לאחור, אלא לכל היותר, טוען הנאשם, כי

הנסיעה לאחור הייתה לנקודת ההתחלה, צומת תל גיבורים - גרוסמן ומשם, בוצע הניסוי בנסיעה קדימה, תוך עצירות לפרקים.

מאידך, המומחה התבסס בחוות דעתו על גרסה לפיה ניסוי שדה הראיה כולו בוצע בנסיעה לאחור, גרסה שכפי שניתן לראות, אינה נתמכת בדבר, אף לא בדברי הנאשם עצמו וההגנה חזרה על טענה זו גם בסיכומיה.

בחקירתו הנגדית של הבוחן, טען בפניו הסנגור כי רמת הציפיה של הנהג, תשליך על המרחק ממנו יבחין בעצם או באדם ולכן, אם בניסוי, בו קיימת ציפייה להבחין בהולך רגל, ניתן להבחין בו ממרחק של 64.4 מטרים, הרי שבפועל, בזמן אמת, ניתן היה להבחין בהולך הרגל, ממחצית המרחק, דהיינו, 30 מטרים בלבד.

לתמיכה בטענה זו, הגיש הסנגור את נ/2, ע"פ 742/97, אשמוז נגד מדינת ישראל, בו אימץ בית המשפט המחוזי בנצרת, חוות דעת של מומחה הגנה, מר עוזי רז, לפיה מקום בו קיימת ציפייה להבחין בחפץ/עצם/אדם, יבחין בו הנהג פי שניים מוקדם יותר ממקרה בו לא קיימת ציפייה כאמור.

יש להדגיש כי, בעניין אשמוז לעיל, לא הוגשה חוות דעת הזמה על ידי המאשימה.

הבוחן השיב כי טענה זו אינה נכונה וכי שדה ראייה הנו גורם קבוע, כפי שפורט לעיל.

המומחה הסתמך אף הוא על פס"ד אשמוז בחוות דעתו וקבע כי שדה הראיה בפועל היה 32 מטרים בלבד.

המומחה לא תמך מסקנה זו במחקרים או ממצאים נוספים, למעט האמור בפס"ד אשמוז.

הכרעה

לאחר ששמעתי עדויות הצדדים ובחנתי הראיות שהוגשו לעיוני, שוכנעתי כי ניסוי שדה הראיה נערך על פי גרסת המאשימה ולא גרסת ההגנה, דהיינו, תוך כדי נסיעה קדימה, באופן המתואר ב-ת/11 ובהתאם לנוהל המשטרתי, שהוגש וסומן ת/30.

עדויות של הבוחן עשתה עלי רושם אמין וההסבר שנתן לשימוש במונח "נסענו לאחור", הנו הסבר סביר והגיוני, שכן מותב זה, בהיותו בית המשפט מקצועי בתעבורה, שומע חדשות לבקרים את בוחני התנועה עושים שימוש במונח "לקחנו לאחור", בבואם לתאר עריכת שחזור או ניסוי שדה ראייה, כאשר הכוונה היא חזרה לנקודת המוצא.

באופן דומה, עושים בוחני תנועה, שימוש במונח "לקשור", כאשר ידוע כי כוונתם ליצירת זיקה בין ממצאים בזירת התאונה למנגנון התאונה, בבואם לתאר אותה בדו"ח הבוחן או בשחזור התאונה ואין הכוונה לביצוע קשירה בפועל.

הבוחן עמד על גרסתו לפיה הניסוי בוצע על פי הנוהל המשטרתי, ת/30, הקובע את התנאים לביצוע ניסוי שכזה, לרבות הדרישה כי הניסוי יבוצע בנסיעה קדימה ומהירות איטית שלא תעלה על 10-15 קמ"ש.

מ-ת/11 ועדות הבוחן בבית המשפט, עולה כי הניסוי בוצע במהירות של 10 קמ"ש לערך.

מעיון בתמונות, עולה כי הן צולמו תוך כדי התקדמות קדימה ברחוב תל גיבורים ולא נסיעה לאחור.

יתרה מזו, בגב התמונות, קיים מספור רץ שלהן וניתן לראות כי התמונה הראשונה, שצולמה בצומת הרחובות תל גיבורים - גרוסמן, מספרה 2043 והתמונה האחרונה, שצולמה בסמוך למקום התאונה ובה נראה יוסי כהולך הרגל, במרכז הכביש, מספרה 2053, דהיינו, מדובר בנתון נוסף המעיד על כך שהשחזור התבצע בנסיעה קדימה.

בנוגע לטענת ההגנה כי יש לקצר את שדה הראיה שנקבע בניסוי, בחצי, בהסתמך על פס"ד אשמוז, לא אוכל לקבל טענה זו ואני מאמצת עמדת המאשימה, לפיה יש מקום לאבחן את פס"ד אשמוז, בו כאמור, אומצה עמדת ההגנה רק בשל כך שלא הוצגה כל חוות דעת מזימה או סותרת על ידי המאשימה ולאמץ עמדת בית המשפט המחוזי, בפס"ד שטיינברגר לעיל, לפיה שדה הראיה הנו נתון קבוע וגורם ההפתעה יילקח בחשבון רק בהקשר לקביעת זמן התגובה של הנאשם, כפי שעשה הבוחן בתיק שבפני.

ב. מצב התאורה

ראיות המאשימה

בעדותו, מסר הבוחן כי במקום התאונה ובזמן התאונה, תאורת הרחוב פעלה וזאת על פי עדות הנאשם עצמו, ב-ת/4 וכך גם בזמן ביצוע ניסוי שדה הראיה השני, שנערך עם הנאשם ודימה את התנאים שהיו בזמן התאונה.

עד תביעה מספר 3, חיים עזו, עד הראיה לתאונה, מסר בהודעתו במשטרה, בתשובה לשאלה אם המקום היה מואר, כי **"לא אור של יום וגם לא חושך, היה באמצע"** - ראה שורות 18-19 ל-ת/20.

בעדותו בבית המשפט, מסר העד כי **"הראות לא הייתה ב-100%, לא היה אור מלא וגם לא היה חושך לגמרי, זה היה אור ראשון של הבוקר"** - ראה עמוד 42 לפרוטוקול, שורות 7-8 ובהמשך, כאשר נשאל לגבי התאורה, השיב, בשורה 30: **"אני לא זוכר שראיתי תאורת רחוב, לא יכול להתייחס למשהו שאני לא זוכר"**.

בחקירתו הנגדית, נשאל שוב העד על ידי הסנגור, בנוגע לתאורת הרחוב והשיב: **"מה שאני זוכר שלא היה ממש אור יום מלא וגם לא חושך. אני לא זוכר בקשר לפנסי הרחוב"** - עמוד 45 לפרוטוקול, שורות 4-5.

בהודעתו במשטרה, ת/4, מסר הנאשם, בשורה 20: **"הכביש היה יבש, מזג האוויר נאה, היה חושך בכביש, לא חושך מצרים, הראות טובה"** ובשורה 22: **"כן, הייתה תאורת רחוב שעבדה"**.

בניגוד לגרסה זו, בחר הנאשם להציג בבית המשפט גרסה אחרת, לפיה, מקום התאונה היה חושך ולגבי הגרסה שמסר במשטרה, טען **"כל הזמן שהיינו במשטרה הוא הכניס לי מילים בפה ואני אמרתי כן כן כן, אני לא ידעתי מה אני מדבר"** - ראה עמוד 62 לפרוטוקול, שורות 5-6.

עוד טען הנאשם, כי במקום התאונה יש סבך של עצים ולא הייתה תאורה בצד ימין של הכביש, כעולה מ- נ/3, שכן, על המדרכה הימנית אין כלל עמודי תאורה ועמודי התאורה המוצבים משמאל לדרך, דולקים לסירווגין.

משנשאל בחקירה נגדית מדוע לא אמר זאת בחקירתו במשטרה, השיב כי לא הבחין בכך עד ששב לביתו בערב, לאחר שנחקר במשטרה.

כאשר נשאל בחקירה נגדית מדוע לא הציג גרסתו זו בחקירתו השנייה במשטרה, 3 חודשים לאחר התאונה, השיב כי היה

נסער ולא חשב על זה ורק בהמשך, חשב ש"אולי זה יעזור לי במשפט" - ראה עמוד 64 לפרוטוקול, שורות 16-22.

ראיות ההגנה

עדת ההגנה מספר 1, אשתו של הנאשם, העידה כי הגיעה למקום התאונה זמן קצר ביותר לאחר שאירעה והבחינה כי המקום חשוך, שכן אין תאורת רחוב מימין לדרך ועמוד התאורה המוצב משמאל לדרך, היה כבוי, אך באותה נשימה, מסרה כי לא שמה לב לכך באותו רגע, בשל סערת הרגשות בה נמצאו היא והנאשם.

העדה מסרה כי נ/3, צולמו למעשה על ידי הנאשם, בסמוך לפני המשפט.

בנסיבות אלה, התנגדה ב"כ המאשימה, בצדק להגשתן באמצעות העדה ולא באמצעות מי שצילם אותן בפועל, הנאשם, אך לפני משורת הדין אפשרתי הגשת התמונות וקבעתי כי משקלן ייקבע בהכרעת הדין.

משלא הוגשו התמונות על ידי מי שצילם אותן, מטעם לא ברור, שכן לא תיתכן מחלוקת כי היה באפשרות ההגנה לברר מי צילם את התמונות ולהגישם בהליך הראוי, לא ניתן לייחס להן משקל ממשי, קל וחומר מקום בו צולמו במהלך שנת 2013, כשלוש שנים לאחר מועד התאונה.

יתרה מזו, גם מהתמונות שבנדון, עולה כי מקום התאונה לא היה חשוך, כפי שטען הנאשם.

העדה נחקרה בחקירה נגדית ונשאלה מדוע לא מסרה עדות במשטרה בכל הנוגע למצב התאורה במקום והשיבה כי לא ידעה מה לעשות וכי התייעצה רק עם הסנגור.

המומחה לא התייחס כלל למצב התאורה במקום.

בסיכומיו, טען ב"כ הנאשם כי אף שהנאשם טען בחקירתו במשטרה כי תאורת הרחוב פעלה, בעת התאונה, הרי שיש לייחס אמירה זו לטראומה ממנה סבל, כתוצאה מהאירוע והיה על הבוחן לבצע ניסוי נוסף של שדה ראיה בתנאים בהם תאורת הרחוב אינה פועלת וזאת על מנת להגיע לחקר האמת.

הכרעה

לאחר ששמעתי עדויות הצדדים ובחנתי הראיות שהוגשו לעיוני, שוכנעתי כי מצב התאורה במקום היה תקין ותואם למצב התאורה כפי שנמצא במהלך ניסוי שדה הראיה שביצע הבוחן.

מלוח התצלומים, ת/14, ניתן לראות בתמונות 25 עד 31, המתארות את ניסוי שדה הראיה, כי כל הפנסים שעל עמודי התאורה, המוצבים על המדרכה השמאלית בכיוון נסיעת הנאשם, דולקים.

סבך העצים אליו התייחסו הנאשם ועדת ההגנה מטעמו, מצוי מימין לדרך ואין כל קשר בינו לבין מצב התאורה במקום, שכן על המדרכה הימנית לא מוצבים עמודי תאורה ודי בעמודים המוצבים, כאמור, על המדרכה השמאלית, כדי להאיר את שני מסלולי הנסיעה.

עד הראיה לתאונה מסר, כפי שפורט לעיל, כי המקום לא היה חשוך ולא ידע לומר אם תאורת הרחוב במקום עבדה. שינוי הגרסאות של הנאשם בכל הנוגע למצב התאורה במקום, אינו פועל לזכותו כי אם לחובתו ועדותו בבית המשפט, בסוגיה זו, לא עשתה עלי רושם אמין.

עדויות של עדת ההגנה, אינה נסמכת למעשה על דבר, מלבד השערות ומסקנות אליהן הגיעה בשלב מאוחר יותר, הכל במטרה לסייע, ככל שניתן, לנאשם. העדה מסרה כי לא נתנה דעתה למצב התאורה בהגיעה לזירת התאונה ומכאן, שאין בעדותה כדי לסייע לנאשם.

בנסיבות אלה, איני מקבלת טענת ההגנה בסיכומיה, לפיה היה על הבוחן לבצע ניסוי נוסף, בתנאים בהם תאורת הרחוב אינה פועלת.

מכל האמור לעיל, אני קובעת כי שדה הראיה בכיוון נסיעת הנאשם, אפשר לו להבחין במנוח, בעומדו על אי התנועה, כבר ממרחק של 64.3 מטרים.

2. מה היה כיוון החציה של המנוח?

ראיות המאשימה

עדת תביעה מספר 1, בתו של המנוח, העידה בבית המשפט כי המנוח נהג לנסוע, מדי יום, ממחלף וולפסון, באוטובוס קו 19, לרדת בתחנה שברחוב תל גיבורים ולחצות את הכביש.

הבוחן קבע, כי כיוון החציה של המנוח היה משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם וזאת בהסתמך על מספר נתונים - עדותו של עד הראיה לתאונה, צורת הנזק ברכב ו"הצבעה" שביצע הנאשם באשר למקום הנזק ברכבו.

עד הראיה מסר במשטרה כי הבחין - "בהולך רגל מבוגר שחוצה כביש לא במעבר חציה, חוצה את הכביש מכיוון מזרח למערב..", שורות 4-5, ת/20 ובהמשך, בשורות 6-7, מסר העד כי הבחין בהולך הרגל, "עף לצד ימין של הכביש".

משהתבקש העד לתאר את אופן חציית הולך הרגל, מסר: "הולך הרגל, אדם מבוגר, 70 לערך, חוצה בהליכה רגילה עם מקל הליכה, חצה לא יודע אם באלכסון או בקו ישר ואני ראיתי אותו חוצה משמאל לימין כיוון נסיעת הרכב, להולך הרגל הייתה שקית שחורה ביד", שורות 13-15 ל-ת/20.

עוד מסר העד, כי רכב הנאשם הוא שפגע במנוח, ראה שורות 6 ו-20 ל-ת/20 וכן, בעדותו בבית המשפט, עמוד 42 לפרוטוקול, שורות 6-11.

העד ביצע הצבעה עם הבוחן, בזירת התאונה, בנוגע למקום בו היה עת שהבחין בתאונה ולמקום האימפקט והבוחן סימן זאת בתרשים.

עדויות של העד בבית המשפט, החלה, הופסקה וחודשה לאחר שאפשרתי לב"כ המאשימה, על אף התנגדות הסנגור,

לרענן זכרונו של העד, שכן הוא נמנע מלהגיע למשרדי המאשימה לריענון טרם הדיון.

העד מסר כי הבחין באדם חוצה את הכביש, שלא במעבר חצייה, מכיוון מזרח לכיוון מערב. העד עמד על כך שלא הבחין בהולך הרגל מתחיל בחצייה, אך הבחין בשלב בו נפגע מרכב הנאשם וראה כי הולך הרגל חצה מכיוון אי התנועה לכיוון המדרכה.

העד תיאר את אופן הפגיעה במנוח: **"ראיתי את האדם עף באוויר, נוחת על מכסה המנוע ומתגלגל לכיוון המדרכה בצד ימין והרכב נעצר"** - ראה עמוד 42 לפרוטוקול, שורות 9-10.

עוד מסר העד, כי לאחר התאונה, אמר לו הנאשם: **"מאיפה הוא בא לי"**, דבר המעיד אף הוא על כך שהנאשם לא הבחין במנוח עד לאחר הפגיעה.

תיאור זה של העד, מתאים למנגנון הפגיעה, על פי גרסת המאשימה וכפי שקבע אותו הבוחן.

העד אישר בעדותו כי ביצע "הצבעה" עם הבוחן בזירה.

בחקירתו הנגדית, לא נשאל העד כל שאלה הנוגעת לכיוון החצייה של המנוח ומכאן, שעדותו בסוגיה זו, לא נסתרה.

העד הכחיש נחרצות, כי שוחח בעבר עם המנוח והזהיר אותו מפני חציית הכביש שלא במעבר חצייה, כפי שטענה ההגנה.

עדוּתו של העד הייתה עקבית ואמינה. העד נמנע מלהשיב תשובות בנושאים לגביהם לא היה בטוח בתשובה, למשל, בכל הנוגע לעמודי התאורה, אך בנוגע לכיוון החצייה, היה עקבי וחד משמעי ויש בכך להוסיף לאמינותו כעד.

בנוגע לטענת ההגנה בסיכומיה, בנוגע לריענון זכרונו של העד על ידי ב"כ המאשימה, במהלך הדיון, הרי שהחלטתי נומקה בפרוטוקול ואיני מוצאת לנכון להידרש לה שוב.

יצוין, כי העד ממילא חזר על הגרסה שמסר במשטרה, מיד לאחר התאונה.

עוד טענה ההגנה בסיכומיה, כי ניתן להסיק מעדותו של העד, כי לא הבחין למעשה בכיוון החצייה של המנוח ומדובר בהסקת מסקנות מצדו.

לא אוכל לקבל טענה זו, שכן העד העיד וחזר על כך שהבחין בכיוון חציית המנוח, ממזרח למערב ומשמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם ועדותו זו לא נסתרה בבית המשפט.

למעשה, די לו לבית המשפט בעדותו החד משמעית של העד, שכאמור לעיל, לא נסתרה על ידי ההגנה, אך עדות זו, נתמכת גם בממצאים חפציים, שמרביתם נוגעים לצורת הנזק לרכב.

בהקשר זה, קבע הבוחן כי מצא רצף של סימנים, מחזית הרכב והטמבון ועד שמשות הרכב, המעידים כי המנוח חצה משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם ונפגע תחילה מחזית צד ימין של הרכב, כאשר המעיכה שנוצרה ברכב הנה מלפנים לאחור ומשמאל לימין, מלווה בסימני ניגוב אבק וקילוף צבע.

בנוסף, הסתמך הבוחן בקביעתו על הצבעת הנאשם על מקום הפגיעה ברכבו, כפי שניתן לראות בתמונה 8 בלוח התצלומים - חלק ימני קדמי של מכסה המנוע.

בחקירתו הנגדית בבית המשפט, נשאל הנאשם בסוגיה זו והשיב כי אכן הצביע לבוחן על מקום הפגיעה הראשונית ברכב ואישר כי היה נזק גם בשמשה הקדמית של רכבו, אך טען כי אין הדבר מעיד על כיוון החציה של המנוח וכי לדעתו, המנוח חצה את הכביש לפני הגעת הנאשם למקום, הגיע למדרכה, נפגע מעמודים נמוכים המוצבים על המדרכה ונפל על רכבו של הנאשם.

הנאשם נשאל על ידי ב"כ המאשימה אם קיבל יעוץ כלשהו, שסייע לו להגיע למסקנה כי המנוח חצה את הכביש מימין לשמאל ולא משמאל לימין והשיב בחיוב.

עוד נשאל הנאשם, כיצד זה ידע למסור, ב-ת/3, הודעתו השנייה במשטרה, תיאור מפורט של מסלול פגיעת המנוח ברכבו: "לפי דעתי, הנפגע נפל על מכסה המנוע, שבר את השמשה, נפל על המראה הימנית ושבר אותה ואז שמעתי את הבום הזה ואז נעצרת", תיארו שלא בא זכרו בהודעתו הראשונה.

הנאשם השיב כי הוא משער כי כך אירע, אבל אינו יודע לומר מדוע וכן אישר כי לא הבחין במנוח, עד לרגע הפגיעה בשמשת הרכב.

גרסה זו של הנאשם, שונה באופן מהותי מהגרסה הראשונה שמסר, הן לסייר שהגיע לזירת התאונה, כפי שתועדה ב-ת/1: **" אין לו מושג מה קרה בדיוק הוא נסע כרגיל ופתאום ראה את האדם המבוגר עף באוויר על הרכב שלו וכתוצאה מכך נשברה לו השמשה הקדמית.. "** והן במשטרה, ב-ת/4, כמפורט להלן:

שורה 15 - **" פגעתי באדם שהלך בכביש שאין לו מה לחפש שם ואני גם לא ראיתי אותו.. "**

שורה 41, בתשובה לשאלה מתי ראה את המנוח לראשונה, השיב - **" לא ראיתי אותו "**.

שורה 43, בתשובה לשאלה אם ראה את המנוח חוצה, השיב - **" אמרתי לך, לא ראיתי אותו בכלל, רק אחרי המכה ראיתי אותו, שמעתי מכה ועצרתי "**.

שורה 52, בתשובה לשאלה כיצד זה הבחין במי שדימה את הולך הרגל בניסוי שדה הראיה ממרחק של מעל 100 מטרים, אך לא הבחין במנוח לפני התאונה, השיב - **" לא ראיתי אותו, אם הייתי רואה אותו, לא הייתי פה "**.

שורה 57, בתשובה לשאלה אם הוא יודע מהיכן חצה המנוח, השיב - **" לא יודע, שום דבר "**.

שורה 62, בתשובה לשאלה מה תגובתו לעדות של עד ראייה שמסר כי המנוח חצה משמאל לימין כיוון נסיעתו, השיב - **" יכול להיות, אני לא יודע "**.

שוב ושוב חוזר הנאשם על כך שלא ראה כלל את המנוח, לא לפני שחצה, לא במהלך החציה ובשום שלב עד לפגיעת המנוח בשמשת רכבו, לא הבחין בו.

ברי, כי בנסיבות אלה, אין מקום לייחס משקל כלשהו לגרסתו השנייה של הנאשם, אשר יש לשער כי באה אל העולם, בעקבות יעוץ משפטי ומקצועי שקיבל, קל וחומר מקום בו מודה הנאשם, כי מדובר בהשערות ומסקנות ושב וחוזר על

כך שלא הבחין במנוח, עד לפגיעה.

ב"כ הנאשם טען בסיכומיו, כי הבוחן התעלם מנזק שנמצא בצדו הימני של הרכב, מעל הגלגל הימני, בכנף ימין והתעלמות זו, צריכה לפעול לחובת המאשימה ולזכות הנאשם.

מעיון בראיות שהוגשו מטעם הבוחן, עולה כי הבוחן לא התעלם מהנזק האמור, ציין אותו ב- 6/ת ותיעד אותו בתמונה מספר 4, ב-14/ת. הבוחן אישר בחקירתו כי לא קבע כל מסקנה על סמך נזק זה, אך שלל טענת ההגנה לפיה ניתן להסיק ממנו כי המנוח חצה מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשם - ראה עמוד 38 לפרוטוקול, שורות 9-21.

הבוחן קבע בנוסף, כי אם היה המנוח חוצה מימין לשמאל, כפי שטוענת ההגנה ופוגע במראת צד ימין של הרכב, שאכן ניזוקה בתאונה, הייתה הפגיעה מסיטה את המראה פנימה ולא לכיוון חזית הרכב, כפי שאירע במקרה שבנדון וכן, לא הייתה אפשרות שהמנוח יפגע בשמשה הקדמית של הרכב, שכן הרכב נע מהר יותר מהמנוח ובמקרה זה, לא היה המנוח "מועף" לעבר השמשה הקדמית - ראה עמוד 38 לפרוטוקול, שורות 24-28.

המאשימה הגישה תמונות נוספות על אלו שהוגשו כ"לוח תצלומים" - כמפורט בפרוטוקול מיום 10.7.13 ובסעיף 112 לסיכומי המאשימה.

המומחה נחקר על תמונות אלו וטען כי הן תומכות בגרסתו לגבי כיוון חציית המנוח מימין לשמאל ואופן התרחשות התאונה.

ראיות ההגנה

בהמשך לאמור לעיל, הנאשם לא יכול היה להציג כל גרסה בנוגע לכיוון חציית המנוח, שכן, לא הבחין בו עד לשלב בו פגע המנוח בשמשת רכבו.

אין מחלוקת כי עדת ההגנה לא ראתה את התאונה ולא יכלה למסור כל גרסה עובדתית לעניין כיוון חציית המנוח.

ב-4/נ, קבע מומחה ההגנה, כי כיוון חציית המנוח היה מימין לשמאל, כיוון נסיעת הנאשם וזאת בהסתמך על הנזקים ברכב הנאשם.

לטענת המומחה, כיוון שנמצא נזק ברור בכנף ימנית ובמראה ימנית, הרי שהמנוח חצה מימין, פגע עם פלג גופו התחתון בדופן ימין הרכב, נשכב על מכסה המנוע ופגע במראה היצידי שניזוקה וזאת בגלל התקדמות הרכב.

משנשאל המומחה בחקירתו הנגדית, מדוע התעלם מחלק מהראיות שבתיק, השיב כי הוא לוקח את הראיות, לא מתעלם מאף ראיה וכי ניתח את הממצאים והגיש את חוות דעתו.

המומחה אישר כי ניתן לקבוע כיוון חציה על פי רצף של נזקים, בצירוף עם כיוון תנועת הרכב ומהירותו ותיאר את מנגנון הפגיעה באופן הבא: **"משלא מצאתי נזק בפגוש, הנזק היחידי והסביר ביותר שיכול להצביע על כיוון חציה ומגע ראשוני, זה הכנף הימנית. זה המגע הראשוני, שהולך הרגל מגיע מימין לשמאל, נתקל בדופן הרכב, פוגע בחלקו התחתון בכנף הימנית ובגלל אינרציה של ההליכה, פלג גופו העליון ממשיך לנוע ונשכב על מכסה המנוע עם הידיים וזה גורם לנזק במכסה המנוע שנראה לעין. לאחר מכן, עם התקדמות הרכב קדימה,**

עמוד 12

מתקבל הנזק במראה ובשמש הקדמית מראשו של הולך הרגל" - ראה עמוד 91 לפרוטוקול, שורות 11-16.

המומחה לא ידע להשיב איזה חלק מגופו של המנוח פגע, לדעתו, בכנף הימנית.

המומחה הסכים כי הפגיעה בשמשה הקדמית הנה פגיעה חשובה, אך קבע כי לא ניתן להסיק ממנה מסקנות, במקרה שבנדון וזאת מבלי לנמק מדוע.

המומחה נשאל מדוע התעלם מנזקים נוספים ברכב והשיב כי לא מצא לנכון להתייחס לניגוב האבק שנמצא בטמבון הרכב, שכן לא ניתן לקשור אותו בוודאות לתאונה ואם היה מגע ראשוני בין גופו של המנוח לטמבון/פגוש הרכב, היה נגרם נזק משמעותי יותר ולא רק ניגוב אבק.

משהקשתה עליו ב"כ המאשימה בהפנייתו לנזקים נוספים, אותם ניתן לראות בתמונות של הרכב, אליהם בחר שלא להתייחס בחוות דעתו, כגון, נזק בחזית הרכב, בגובה 30 ס"מ, ניגוב אבק על מכסה המנוע, משמאל לימין, השיב המומחה כי בתמונה הוא אינו רואה נזק כאמור ואילו ניגוב האבק אינו בהכרח קשור לתאונה.

המומחה נשאל מדוע לא התייחס לנזק שנגרם למראת הצד של רכב הנאשם והשיב כי ציין כי היא ניזוקה, אך לא ניתח כיצד, כיוון שאין לכך כל משמעות, לדעתו.

עוד נשאל המומחה, מדוע לא התייחס בחוות דעתו לכתם דם גדול שנמצא במקום ולנעלו של המנוח, שנמצאה מתחת לרכב הנאשם והשיב כי כתם הדם אינו מוסיף דבר לגבי מנגנון הפגיעה ובאשר לנעל, כיוון שנמצאה במרחק של 24 מטרים, מרחק העצירה של רכב הנאשם, על פי חישוב הבוחן, ייתכן ועפה או התגלגלה או נבעטה לשם ואין לכך כל משמעות.

המומחה נשאל מדוע לא התייחס בחוות דעתו לדו"ח הפתולוגי, באשר לפציעות שנגרמו למנוח ואף שאישר כי ניתן להיעזר בנתונים מסוג זה לקביעת רצף פגיעה, השיב כי כיוון שרצף הפגיעה הוא חד משמעי, מימין לשמאל כפי שקבע בחוות דעתו, לא מצא לנכון להיעזר בנתונים באשר לחבלות שנגרמו למנוח.

לבסוף, נשאל המומחה כיצד זה הצביע הנאשם, כאמור לעיל, בתמונה מספר 8 על מקום הפגיעה ברכבו, חזית הרכב ומכסה המנוע והשיב כי הדבר אכן תמוה בעיניו וההצבעה אינה מתיישבת עם הנזק.

הכרעה

כמפורט לעיל, הנאשם ועדת ההגנה מטעמו, לא יכלו למסור כל גרסה לעניין כיוון חציית המנוח ולכן, גרסת ההגנה הנה למעשה חוות דעתו של המומחה מטעמה.

כפי שניתן לראות לעיל, בחר המומחה להתעלם ממספר רב של נתונים וממצאים, לרבות עדותו של עד הראיה לתאונה, שלא תאמו את חוות הדעת אותה ביקש להגיש לבית המשפט ובחר לו את הממצאים והנתונים המתאימים לחוות הדעת אותה רצה להגיש, שכל מטרתה, באופן טבעי, סיוע להגנת הנאשם ובכך, שמט את היסודות של מומחיות ומקצועיות מתחת לרגליו.

ב-ת/31, חוות דעתו הראשונית של המומחה, שניתנה ביום 5.6.12, נרשם: "**מדובר בפגיעה בהולך רגל שחצה**

עמוד 13

משמאל לימין קטע של 5.19 מטר וזאת בהנחה כי הרכב נסע בנתיב הימני, במרכז הנתיב".

בהמשך המסמך, התייחס המומחה לסוגיה של שדה הראיה בלבד, אך לא ציין דבר וחצי דבר לגבי כיוון חציה שאינו משמאל לימין וזאת מקום בו חומר הראיות היה בידי המומחה, לכל המאוחר בחודש מרץ 2012.

יש לציין, כי קיימת זהות של ממש בין פסקאות המופיעות בחוות הדעת הראשונית לבין פסקאות המופיעות בחוות הדעת שהוגשה לבסוף לתיק בית המשפט.

המומחה לא נימק מדוע יש לדחות עדות עד הראיה לתאונה, בנוגע לכיוון חציית המנוח והתיאור המפורט של אופן פגיעת הרכב במנוח, כפי שפורטה לעיל, למעט הפניה לנוהל משטרתי, הקובע כי יש להעדיף ממצאים מזירת תאונה, על פני עדות של עד אחר.

יש להזכיר, כי בחקירתו הנגדית של העד, הוא לא נשאל כלל לגבי כיוון חציית הנאשם ומנגנון הפגיעה והסנגור לא ניסה אפילו לסתור גרסתו בסוגיה זו.

המומחה לא בחן את שדה הראיה מהמקום בו עמד העד בעת שהבחין בתאונה ולא העלה כל טעם ממשי לדחיית עדותו.

המומחה התעלם בחוות דעתו מנזקים נוספים שנמצאו ברכב הנאשם, כגון: ניפוץ השמשה הקדמית, סימני מעיכה מלפנים לאחור ומשמאל לימין, מלווים בניגוב אבק ועוד.

לטעמי, התמונות אליהן התייחסה ב"כ המאשימה בחקירתו הנגדית של המומחה, תומכות בגרסת המאשימה לאופן התרחשות התאונה ואין זה סביר בעיני כי הנזק המשמעותי אותו ניתן לראות בתמונה מספר 1947, על גבי מכסה המנוע של רכב הנאשם, נגרם מידי של המנוח. מדובר במכה עמוקה ורחבה בפח, שניכר כי נגרמה מחבטה של גוף ולא גפיים. מיקום הנזק, בהמשך ישיר לנזק בשמשה הקדמית של רכב הנאשם, מתאים למנגנון הפגיעה, כפי שהוצג על ידי המאשימה.

באשר לטענת ההגנה בסיכומיה, לפיה הבוחן כשל בעבודתו, כיוון שלא התייחס לנזק שנמצא מעל לגלגל הימני של רכב הנאשם, איני מקבלת טענה זו. הבוחן התייחס לנזק וציין אותו בדו"ח שערך ואין בעובדה שלא קשר אותו למנגנון התאונה, כדי להעיד על כשל שיש בו כדי לסייע להגנת הנאשם בדרך כלשהי, נוכח מכלול הראיות שהובאו בפניו.

חשוב להדגיש, כי גם אם היה מעלה המומחה גרסה הגיונית לאופן התרחשות התאונה, מה שלא נעשה במקרה שלפני, עדיין הייתה עדותו של עד הראיה מכריעה את הכף לטובת גרסת המאשימה.

מכל האמור לעיל, אני קובעת כי המנוח חצה את הכביש משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם.

3. האם מדובר בתאונה בלתי נמנעת?

ראיות המאשימה

הבוחן ביצע שני שחזורים של התאונה, האחד, תוך שימוש בזמן תגובה רגיל לנהג והשני, תוך שימוש בזמן תגובה בהפתעה וקבע, בשני המקרים, כי מדובר בתאונה נמנעת.

הפרמטרים בהם עשה הבוחן שימוש היו:

א. מהירות הרכב 40 קמ"ש לפחות, לאור עדותו של הנאשם, ניפוץ השמשה הקדמית והספרות המקצועית הרלוונטית.

ב. מקדם חיכוך של 0.8165, על פי מדידה במכשיר "ווריקום".

ג. מהירות חציית הולך הרגל 0.9 מטר לשנייה, קצב איטי וזאת נוכח גילו ועדות עד הראיה לתאונה.

ד. כיוון חציית המנוח, משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם.

ה. מרחק חציית הולך הרגל הנו 5.19 מטרים.

ו. זמן תגובה בשחזור הראשון, הנו 1.15 שניות, הכולל זמן תגובה רגיל, זמן תגובה מערכת הבלימה ברכב וזמן תגובה בלילה ועל פי חישוב שעשה הבוחן, הוא קבע כי לו היה הנאשם מבחין במנוח ממרחק של 64.3 מטרים, יכול היה לבלום את הרכב במרחק של 44.7 מטרים מהמנוח ולמנוע את התאונה. זמן איחור בתגובה נקבע כ-4 שניות.

ז. זמן תגובה בשחזור השני, הנו 1.6 שניות, הכולל זמן תגובה בהפתעה, זמן תגובה מערכת הבלימה ברכב וזמן תגובה בלילה ועל פי חישוב שעשה הבוחן, הוא קבע כי לו היה הנאשם מבחין במנוח ממרחק של 64.3 מטרים, יכול היה לבלום את הרכב במרחק של 38.6 מטרים מהמנוח ולמנוע את התאונה. זמן איחור בתגובה, נקבע כ-3.47 שניות.

עד הראיה מסר כי הבחין ברכב הנאשם עוצר, אחרי התאונה, בסמוך למדרכה הימנית ותיאר זאת במילים הבאות: " הוא נסע סמוך למדרכה הימנית והתקדם באותו נתיב ונעצר.. " - ראה עמוד 44 לפרוטוקול, שורה 19.

ראיות ההגנה

ההגנה לא הביאה כל ראיה שיש בה כדי לסתור את ממצאי השחזורים שביצע הבוחן ולא חלקה על הפרמטרים בהם עשה שימוש.

בחקירתו הנגדית, נשאל הבוחן אם לא נכון היה לייחס למנוח קצב חצייה מהיר יותר, 1.2 מטר לשנייה וזאת נוכח עדותה של עדת תביעה מספר 1, לפיה המנוח היה אדם בריא ונזקק למקל הליכה רק כאשר עלה במדרגות ולא לשם תמיכה בהליכה.

הבוחן השיב כי נוכח גילו של המנוח, 84, הרי שטבלת מהירות החציה של הולכי רגל, שצורפה ל-13/ת, קובעת כי ממוצע מהירות החצייה הרלוונטית הנו 0.9 מטר לשנייה ובנתן זה עשה שימוש בשחזור שערך.

ב"כ הנאשם ניסה להעלות בפני הבוחן תיאוריות מתיאוריות שונות, לפיהן המנוח האיץ חצייתו כשהבחין ברכב הנאשם,

לחילופין, קפא על מקומו, לחילופי חילופין, סב על עקביו ולאור התנגדות ב"כ המאשימה, קבעתי כי מדובר בשאלות היפותטיות, ללא כל אחיזה בחומר הראיות ובניגוד לעדותו של עד הראיה לתאונה, שהעיד באופן עקבי ומהימן, כי המנוח חצה את הכביש "בהליכה רגילה".

מומחה ההגנה לא חלק בחוות דעתו על השחזורים שערך הבוחן, לרבות מהירות חציית המנוח.

המומחה אף נחקר על כך בחקירה נגדית ואישר כי הוא מסכים עם החישובים שביצע הבוחן בשני השחזורים - ראה עמוד 86 לפרוטוקול, שורות 29-31 ועמוד 87 לפרוטוקול, שורות 1-9.

עובדה זו לא מנעה מההגנה לטעון, בסעיף 31 לסיכומיה, כי "חישובו של הבוחן את מהירות הליכת המנוח - שגוי מיסודו".

המומחה טען כי ייתכן ומרחק החצייה של המנוח היה קצר יותר, אם הנאשם נהג בקצה השמאלי של הנתב הימני.

הכרעה

אני דוחה טענת ההגנה כנגד הנתון של מהירות חציית המנוח, כפי שנעשה בו שימוש בשחזורים שערך הבוחן, שכן לא הונחה כל תשתית ראייתית מטעם ההגנה, שיש בה כדי לסתור גרסת המאשימה.

ב-ת/8, ציין הבוחן כי רכב הנאשם לא הוזז ממקומו וסימן אותו בסקיצה ובתרשים, בסמוך למרכז נתיב הנסיעה הימני.

ב-ת/4, מסר הנאשם כי לאחר המכה ששמע ברכבו, בלם את הרכב ולא טען כי סטה לכיוון כלשהו טרם הבלימה. הנאשם אישר כי הרכב לא הוזז לאחר התאונה.

ממצאי כתמי הדם, עמוד הבטון שנעקר ממקומו, שקית החלב שהתפוצצה ועדות עד הראיה, לפיה, רכב הנאשם נעצר במסלול נסיעתו המקורי, בסמוך למדרכה הימנית, מחזקים אף הם את גרסת המאשימה לפיה רכב הנאשם לא נסע בנתיב השמאלי וגם לא בחלקו השמאלי של נתיב הנסיעה הימני.

מכאן, שההגנה לא הצליחה לסתור את הנתון של מרחק החצייה של המנוח, כפי שנקבע על ידי הבוחן.

לפיכך, אני קובעת כי הנאשם איחר בתגובתו, 3.47 שניות לפחות ולו היה מגיב במועד, כמצופה מ"נהג סביר", היה בולם רכבו במרחק של 38.6 מטרים לכל הפחות מהמנוח והתאונה הייתה נמנעת.

יש לשוב ולהדגיש כי הנאשם הודה בפה מלא כי לא הגיב כלל, עד לאחר ששמע את החבטה בשמשה הקדמית של רכבו, דהיינו, עד לאחר שפגע במנוח.

בע"פ (מחוזי ת"א) 70642/08 מדינת ישראל נ' יעקב בן בידה תגדייה, [פורסם בנבו], נפסק על ידי כבוד השופט ד' ברלינר - "בבחינת למעלה מן הנדרש אוסיף אף זאת: גם קביעה עובדתית לפיה התפרץ המנוח אל הכביש לא הייתה מביאה לכלל מסקנה כי נותק הקשר הסיבתי-משפטי בין נהיגתו של המשיב לבין התאונה הקטלנית.

שוב, בגדר מושכלות יסוד - התנהגות רשלנית של הנפגע, כמו גם התערבותו של גורם שלישי במערכת, אינן שוללות בהכרח קשר סיבתי-משפטי בין מעשה או מחדל של הפוגע לבין תוצאה פוגעת - שעה שהפוגע, כאדם מן הישוב, יכול היה לצפות מראש את שאירע בפועל ולפעול בהתאם השאלה היא - לעולם - שאלת הצפיות הראויה והנדרשת, דהיינו, האם מי שמצוי בנעליו של הנאשם שמדובר בו, יכול וצריך היה לצפותגם התנהגות רשלנית מצד הקורבן".

בנוגע לטענת ההגנה לפיה ייתכן והנאשם נהג במהירות גבוהה יותר מ-40 קמ"ש, דבר שיש בו כדי להשליך על מרחק העצירה והיכולת למנוע את התאונה, הרי שהבוחן נסמך על דברי הנאשם עצמו, שמסר כי נסע במהירות של 40 קמ"ש ועל הנזק שנגרם לשמשת הרכב.

אציין כי נסיעה במהירות גבוהה יותר, בדרך עירונית, אינה בהכרח, לטעמי, טענת הגנה מוצלחת.

בע"פ 84/85, ליכטנשטיין נגד מדינת ישראל, נאמר:

"נהג הנוהג בכביש, אפילו בתנאים האופטימאליים שתוארו, עשוי להיתקל באירועים שונים, שאף כי אין לומר שחובה עליו לצפות איזה מהם באופן ספציפי, הרי הם מהווים חלק מהסיכונים הרגילים והנורמאליים, הכרוכים בנהיגה בדרכים. כך, למשל, הימצאות כתם שמן בכביש או שברי זכוכית או בעל חי החוצה את הכביש באופן פתאומי או תקר בצמיג או אירועים אחרים כיוצא באלה, שניסיון החיים מלמד, שהם תופעה מוכרת בכביש. נהג סביר אינו יכול, ואיננו חייב, לכן, לצפות, שבמקום מסוים בכביש יקרה אירוע ספציפי זה או אחר כגון אלה. אך הוא חייב להביא בחשבון את האפשרות, שאירוע מסוג זה עלול לקרות לו במהלך הנסיעה. ככל שהוא נוהג במהירות רבה יותר, כך יקשה עליו לשלוט במכוניתו, אם ייתקל באיזה מסיכוני דרך אלה".

סיכומו של דבר, הנאשם התרשל בכך שלא הבחין מבעוד מועד במנוח, אף שיכול היה להבחין בו ממרחק של 64.4 מטרים ולכן, לא האט נסיעתו, לא בלם רכבו ולא נקט בכל פעולה שהיא, עד שרכבו פגע במנוח והעיפו על חזית הרכב והשמשה הקדמית.

נזק וקשר סיבתי בין ההתרשלות לנזק

ביום 6.3.13, העיד עד תביעה מספר 4, ד"ר מתי שנל, בנוגע למצבו הרפואי של המנוח. בחקירתו הנגדית, כפי שניתן לראות בעמודים 52-54 ובשלב בו עבר ב"כ הנאשם להצגת תרחישים ספקולטיביים שונים בפני העד האמור, ללא קשר לעובדות המקרה, קיבל בית המשפט את התנגדות ב"כ המאשימה לקו החקירה והורה לעד שלא להשיב על שאלות מסוג זה.

ביום 10.3.13, הגיש ב"כ הנאשם לבית המשפט, הודעה שכותרתה "הודעה על ויתור על טענת ניתוק קשר סיבתי משפטי" וזאת מהטעם שבית המשפט מנע ממנו למצות חקירתו הנגדית של עד תביעה מספר 4 ולפיכך, ויתרה המאשימה על עדותו של פרופסור יהודה היס, פרשת התביעה הסתיימה והחלה פרשת ההגנה.

בנוסף, הגיש ב"כ הנאשם, ביום 24.3.13, בקשת דחיה, בה ציין בסעיף 1: "להסרת ספק, הח"מ מודה בקשר הסיבתי המשפטי והרפואי בין התאונה וגרם המוות".

על אף האמור לעיל, טען ב"כ הנאשם בסיכומיו בכתב, לעניין ניתוק קשר סיבתי משפטי ואף הגדיל לעשות וטען כי

לנאשם עומדת "הגנה מן הצדק", כיוון שנמנע ממנו לחקור את העד.

ב"כ הנאשם הוסיף והסביר בטיעונו בעל פה, כי העובדה שהודיע על ויתור על טענה זו, כמפורט לעיל, אינה מונעת ממנו את הזכות לעשות בה שימוש, שלא בפני הערכאה הדיונית.

בית המשפט רואה בחומרה מעשה זה של ב"כ הנאשם.

ההגנה ויתרה, מטעמיה שלה על טענת ניתוק קשר סיבתי משפטי ולפיכך, לא תוכל להידרש שוב לטענה זו, קל וחומר מקום בו המאשימה לא הציגה מלוא ראיותיה בסוגיה זו, נוכח ויתור ההגנה על הטענה.

לפיכך, אני דוחה טענת ההגנה בסיכומיה לפיה, עומדת לנאשם טענת "הגנה מן הצדק", בהקשר לניתוק קשר סיבתי-משפטי, כיוון שסוכלה אפשרותו להתגונן מפניה וקובעת כי עדיף היה להגנה, לא הייתה נמנעת מלטעון טענה זו.

ההגנה טענה תחילה, בסיכומיה, כי המאשימה "הגניבה" ראיות לתיק בית המשפט, אך חזרה בה מטענה בלתי נכונה, בלתי מבוססת ובלתי ראויה זו.

מכל המפורט לעיל, משקבעתי כי הנאשם התרשל באופן נהיגתו ובשים לב לכך שאין מחלוקת בין הצדדים כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהתאונה ובקשר ישיר אליה, אני קובעת כי רשלנות הנאשם היא שגרמה לתאונת הדרכים, בה נפצע המנוח פציעה קשה ובהמשך, הביאה למותו של המנוח.

לאור כל האמור לעיל, מצאתי את הנאשם אשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ט אדר תשע"ד, 19 פברואר 2014, במעמד הצדדים